

Til Grundvandsforum

Anna Margrethe Engbæk Schmidt <anms@viborg.dk>
Christian Als Dansk Skovforening <ca@hededanmark.dk>
Claus Vangsgård, DANVA <cv@danva.dk>
Klaus Høeg, Landboforeningen Midtjylland <klaushoeg@gmail.com>
Jens Ole Skovgaard Jensen, Vandrådet <josjensen@live.dk>
Wisti Wistisen, Dansk Brøndejerforening <wistisen@post.tele.dk>
Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune <jojo@viborg.dk>
Claus Holst Iversen, Viborg Kommune <cli@viborg.dk>
Ruslana Gladnyeva, Viborg Kommune <rg@viborg.dk>

Teknik & Miljø
Natur & Vand

Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Tlf.: 87878787

naturogvand@viborg.dk

Referat

Dato: 09. november 2017

Jour. nr.: 12/11945 - 22

Sagsbehandler: vpccli

Direkte tlf.: 87875506
Direkte e-mail: cli@viborg.dk

Tidspunkt: 07. November 2017 kl. 13.30 - 15.30
Sted: Rådhuset, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg
Lokale: M. 4.3

Mødedeltagere: Anna Margrethe Engbæk Schmidt, Klima og Miljøudvalget (ANMS)
Maria Pilgaard, Landboforeningen Midtjylland (MP)
Jens Ole Skovgaard Jensen, Vandrådet (JOJ)
Wisti Wistisen, Dansk Brøndejerforening (WW)
Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune (JJ)
Ruslana Gladnyeva, Viborg Kommune (RG)
Claus Holst Iversen, Viborg Kommunen (CHI) (referent)

Fraværende: Christian Als, Dansk Skovforening (CA)
Claus Vangsgaard, DANVA (CV)

Dagsorden

1. Velkomst. v/ Formand - Anna Margrethe Engbæk Schmidt - KMU
2. BNBO – Boringsnære Beskyttelsesområder – Opfølgning på behandling i Klima- og Miljøudvalget d. 31.08-2017
v/Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune
3. Desphenyl-chloridazon. Fund i Viborg Kommune, v/Ruslana Gladnyeva, VK
4. Indsatsplan – Viborg Syd, Skelhøje, Almind Kirkeby, Bruunshåb Vandværk
Endelig vedtagelse v/Claus
5. Status og tidsplan for udarbejdelse af kommunens Indsatsplaner v/Claus
6. Evt.

1. Velkomst. v/ Formand - Anna Margrethe Engbæk Schmidt - KMU

Anna bød velkommen til møde i Grundvandsforum og nævnte i den forbindelse at hun som bekendt ikke genopstiller til byrådet og derfor udtræder af Grundvandsforum i 2018.

2. BNBO – Boringsnære Beskyttelsesområder – Opfølgning på behandling i Klima- og Miljøudvalget d. 31.08-2017 v/Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune

Jørgen Jørgensen fremlagde Viborg Kommunes forslag til BNBO. Forslaget behandles på Klima- og Miljøudvalgets møde den 30. november 2017.11.13 Miljøstyrelsen har valgt at lade analysehyppigheden være afgørende for om der udlægges halvårs, 1 års eller 2 års BNBO. For de store vandværker som fx indvinder over 350.000 m³/år skal der tages halv årlige vandanalyser og derfor udlægges der ½ årlige BNBO'ere ved de store forsyningsboringer. For mindre vandværker med små indvindinger under 35.000 m³/år er vandanalyse hyppigheden 2 år, og her udlægges 2 års BNBO'ere. Denne udlægning er ikke særlig hensigtsmæssigt, da det giver en dårlig beskyttelse for de store vandværker. Derfor ligger Viborg Kommune op til at der for alle almene vandforsyningsboringer udlægges 2 års BNBO'ere, samtidig med at der differentieres imellem om en boring er sårbar eller ikke sårbar. Hver boring tildeles en "beskyttelsesfaktor" fra 1 til 5. Sårbare boringer får faktoren 3-5 og ikke sårbare boringer 1-2. Sårbarheden er vurderet ifl. lertykkelsen i og omkring kildepladsen. Herved reduceres antallet af BNBO'ere fra 88 til 66 som er sårbare.

Viborg Kommune anbefaler at der udlægges en 25 m. bufferzone rundt om alle BNBO'ere, som tager højde for de usikkerheder, der er forbundet med de geologiske og strømningsmæssige forhold i de enkelte grundvandsmagasinier. KMU havde på mødet i august stillet sig kritisk over for denne bufferzone, som kommune lægger op til.

Viborg Kommunes BNBO-udpegning giver sammenlignet med Miljøstyrelsens udpegning et mindre areal på ca. 190 ha mod 220 ha ifl. Miljøstyrelsens udpegningsmodel.

Derfor fremlægger kommunen 3 scenarier for BNBO-udlægningen:

Scenarie 1

Miljøstyrelses ½, 1, og 2-årige BNBO'ere udlægges, hvor beskyttelseskravene er ens for alle udlagte BNBO'ere I alt 220 ha

Scenarie 2

VK – 2-årige BNBO'ere, hvor forbud afhænger af beskyttelsesfaktoren 3-5 (de mest sårbare BNBO'ere) I alt 190 ha

Scenarie 3

VK – 2-årige BNBO'ere, hvor forbud afhænger af beskyttelsesfaktoren 3-5 + 25 meter buffer i alt 290 ha

MP mener, at Miljøstyrelsen har kigget på usikkerheder og mener ikke at der er belæg for yderligere usikkerheder i form af en 25 meter bufferzone. Dette

har Landboforeningen Midtjylland og Viborg Kommune dog i skrivende stund ikke kunnet finde dokumentation for.

WW. Dansk Brøndejerforening kommenterede, at når der udlægges BNBO går det ud over mange lodsejere og en del ekstra markblokke som kun berører en lille del af BNBO bliver pålagt restriktioner.

ANSM spurgte ind til, om VK har vi styr på, om den samme lodsejer bliver ramt af flere BNBO'ere GIS-øvelse? Claus svarede, at dette ikke er hen helt trivial øvelse, da mange lodsejere har forpagtet deres jord ud og så kan det være svært at vide, hvem der skal have erstatning.

Der var enighed i Grundvandsforum over den tilgang Viborg Kommune har anvendt, hvor forvaltningen konkret går ind og vurderer på hvilke BNBO'er, som er sårbare og således fokuserer indsatsen med de arealmæssige 2 års BNBO'ere på de sårbare BNBO'ere.

3. Desphenyl-chloridazon. Fund i Viborg Kommune, v/Ruslana Gladnyeva, VK

Stoffet Desphenyl-Chloridazon (DPC) er fundet flere steder i almene vandforsyninger i Viborg Kommune, ved i alt 6 vandværker. På 3 vandværker er der fund over den tilladte grænseværdi på 0,1 myg/l. Og på 3 vandværker er der fund under grænseværdien på mellem 0,01 til 0,028 mg/l. DPC kan ikke fjernes fra drikkevandet via fx aktiv kulfilterig.

Stoffet er et nedbrydningsprodukt efter moderstoffet Chloridazon som primært er anvendt som herbicid – ukrudtsbekæmpelse i produktion af rodfrugter (roer, løg og rødbeder). Stoffet blev forbudt i 1996.

MP spurgte ind til, hvordan VK forholder sig til stoffet DPC i jeres planlægning. Claus nævnte, at Viborg Kommune først skal danne et overblik over omfanget af problemet med stoffet, og dernæst vil vi ifm. de enkelte Indsatsplaner ligge en plan for håndtering af stoffet. Det kan i værste fald betyde lukninger af vandværker, da stoffet ikke kan fjernes fra drikkevandet.

4. Indsatsplan – Viborg Syd, Skelhøje, Almind Kirkeby, Bruunshåb Vandværk - Endelig vedtagelse v/Claus

Claus gennemgik de 6 høringssvar som er indkommet i ifm. den 12 ugers høring af de 4 IP. IP forventes endeligt vedtaget i KMU på mødet d. 30.11.2017.

Høringssvaret omkring hvordan Viborg Kommune administrerer efter de 10 mg/l nitrat i grundvandet gav anledning til en del debat. MP spurgte ind til, hvordan man havde besluttet de 10 mg/l. Jørgen Jørgensen nævnte, at det var en politisk vedtaget beslutning KMU har vedtaget som adm. praksis for alle Indsatsplaner i kommunen.

Idéen bag en tidlig indsats på udvalgte arealer/prioriterede område, er at man herved kompensere berørte lodsejere tidligere og dermed ligger omkostningen til grundvandsbeskyttelsen over på forbrugerne (se bilag 1, for KMU beslutning om Ny-Viborg model).

5. Status for udarbejdelse af kommunens indsatsplaner v/Claus

VK er klar med 12 nye indsatsplaner for Hammershøj-Rødding-Ørum-området, som omfatter 12 almene vandværker. IP vil blive fremlagt KMU i jan/feb og sendt i offentlig høring i februar 2018.

6. Evt.

Wisti Wistisen, Dansk Brøndejerforening (WW), nævnte at 12 lodsejere er meldt sig ind i Dansk Brøndejerforening. Det er 12 store forbrugere som forlader de almene vandværker (med en årlig indvinding på 35.000 / 45.000 m³/år). Lodsejerne kan spare mellem 100.000 og 200.000 kr./år ved at overgå til egen vandforsyning.

WW fortæller at Foreningen har fået foretræde for folketingets Energi Forsyning og Klimaudvalget, og vil fortælle om deres tanker på området.

En afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet udtaler at; "Et vandværk må kunne "bære" et økonomisk tab, når en landmand af strukturelle ændringer bliver større og vil udtræde af den lokale vandforsyning".

WW mener, det er en fordel for den samlede grundvandsressource, at store indvindere/ lodsejere etablere egen boring, så de ikke indvinder fra de dybereliggende magasiner, hvor det gode grundvand findes. Dette vil samlet set betyde at indvindingsoplandene og dermed det område der skal beskyttes, bliver mindre, når der indvindes en mindre vandmængde.

Jens Ole Skovgaard Jensen, Vandrådet (JOJ), Vi er begyndt at se på prissætningen for "storforbrugerne i området" og er opmærksomme på denne udvikling som WW beskriver.